
Публикуван на: 16-06-2006

Източник: [Портал ЕВРОПА](#)

Има ли Европейската комисия сили да изиска от лобистите прозрачност на дейността им? Готова ли е ЕК да наложи стриктни етични правила за собствените си служители?

Уважаеми читатели, Портал ЕВРОПА ви предлага тематична поредица от материали, посветени на темата за лобизма. В седем поредни дни – в рамките на една седмица – ще ви запознаваме с различен аспект на въпроса – I. Въпросителните, II. Инициатива за прозрачност в Европа (ЕТИ), III. ЕС, България и лобизма – кой за какво се бори, IV. Моделите на ЕС и на САЩ за регулиране на лобизма, V. Лобирането, VI. Лобизмът в САЩ, VII. Корупционните практики в лобирането. Очакваме и вашите мнения по разискваната тема на редакционния адрес – info@europe.bg.

Лобирането

Лобирането е професионална практика на обществените застъпници с цел упражняване на влияние върху правителствена институция в подкрепа на дадена гледна точка. Лобист е лицето, на което се плаща, за да влияе на законотворчеството или на общественото мнение.

Повечето големи корпорации и политически групи по интереси наемат професионални лобисти, които в ролята на посредници да прокарат на техните интереси. Мозъчните тръстове се стремят да лобират посредством редовно захранване на медиите с подробни доклади и подкрепящи ги изследвания за масово разпространение. Една отделна форма на лобиране, наречена "външно" или "първично" лобиране, е предназначена да въздейства на законодателството или на други публични органи опосредствано чрез промяна на общественото мнение.

В много държави лобизмът е регулирана дейност, като ограниченията обхващат начините, по които се практикува, с цел предотвратяване на политическа корупция. В САЩ например лобистите са длъжни да се регистрират, освен ако не представляват лица, заемащи изборни длъжности, като например Националната асоциация на губернаторите, както и да спазват редица други изисквания за публичност.

Често задавани въпроси във връзка с лобирането в САЩ

Какво е лобиране?

Федералният закон на САЩ дефинира лобирането като всяка комуникация, осъществена от името на клиент на членове на Конгреса, на персонала на Конгреса, на президента и на Белия дом и на високопоставени служители на близо 200 агенции и отнасяща се до формулирането, изменението или приемането на законови актове.

Кой е лобист?

Лобист е лице, наето пряко от организация или посредством фирма за услуги, включващи сключването на повече от един "лобистки договор" от името на клиент и което използва поне 20% от времето си за дейности по лобиране в рамките на шест месеца.

Кой лобира?

Пред федералното правителство лобират корпорации, организации, големи компании, университети, екологични и неправителствени групи и дори църкви. Установено е, че въпросите, които най-често са предмет на лобиране, са бюджета и финансови законопроекти.

Кой регулира лобирането?

Секретарят на Сената и Председателя на Камарата на представителите са натоварени с надзора на лобирането пред федералното правителство. Съгласно Закона за откритост на лобирането от 1995 г. въпросните институции са задължени да осигурят насоки за публичност на лобирането, да гарантират своевременни и точни доклади и да направят тези доклади обществено достояние. Установено е, че през последните 6 години 50 лобистки фирми не са предали изискваните доклади и формуляри.

Кой трябва да се регистрира за извършване на лобистка дейност пред федералното правителство?

Организациите, наемащи лобисти като част от своя персонал, са длъжни да се регистрират в Конгреса, ако разходите им за тази дейност надхвърлят \$24 500 за период от шест месеца. Лобистките фирми подават заявление за отделна регистрация – поне 45 дни след първия контакт – за всеки клиент, заплатил над \$6 000 за този род услуги за период от шест месеца. Данните сочат, че близо 300 самостоятелни лобисти и фирми са практикували без да предадат необходимата регистрационна форма. Освен това повече от 2000 първоначални регистрации са подадени след изтичането на 45-дневния срок.

Каква информация са длъжни да предоставят на федералното правителство лобистките организации?

Организациите са длъжни да подават информация два пъти годишно: (1) темите, по които са лобирали през изтеклия период, включително конкретни закони и разпоредби; (2) имената на лобистите, наети от клиентите; и (3) федералните агенции, с които е осъществен контакт. Лобистките фирми трябва да представят сметка на приходите, осъществени за периода от съответния клиент. Организациите, които имат собствени лобисти, трябва да подадат информация за общите си разходи за лобистки дейности за периода.

Какви са наказанията за неспазването на закона?

Лобист, който съзнателно не изпълни разпоредбите на закона, подлежи на гражданска глоба в максимален размер от \$50 000. Нарушенията се предават на прокуратурата на окръг Колумбия, принципал по криминални и граждански дела на територията на Вашингтон, окръг Колумбия.

Може ли бивш член на конгреса, законодателни или изпълнителни органи да лобират пред президента (въртяща се врата)?

Законът за правителствена етика забранява на бивши членове на Конгреса, висши служители от законодателната власт и от изпълнителната власт, да лобират пред ведомството или агенцията, в които са работили след напускане на заеманата длъжност. Те са длъжни да докладват заеманите от тях длъжности в регистрационния си формуляр като лобисти за първите две години след напускане на правителството. Според доклад на центъра за обществен интегритет повече от 2 200 бивши държавни служители, в това число 273 бивши служители на Белия дом и близо 250 бивши членове

на Конгреса и шефове на агенции са се регистрирали като федерални лобисти в периода 1998 – 2004 г.

Могат ли роднини на членове на Конгреса да работят като лобисти?

Роднини на членове на Конгреса могат и се регистрират като лобисти. Съгласно наръчника по етика на Сената, "решението дали съпруг(а) могат да лобират пред Сената е решение на Сенатора и неговата съпруга или съпруг, като се отчита потенциалното отражение върху Сената".

Могат ли лобистите да предлагат подаръци на членовете на Конгреса?

Лобистите имат право да предлагат подаръци (обяди/ вечери, облекло, голф игри) на стойност не по-голяма от \$50. Общата стойност на подаръците, дадени на един член, не може да надхвърля \$100 годишно. Лобистите нямат право да покриват правни разходи на членовете на Конгреса, нито пък да се включват в благотворителните им акции.

Могат ли лобистите да правят политически дарения?

Лобистите могат да правят политически дарения по същите правила, както и останалите американци. Лобистите нямат право да даряват повече от \$5 000 на комитет за политически действия на календарна година. Те могат, обаче, да работят за кампании и да управляват бюджета на комитети за политически действия. По данни от доклада на Центъра за обществен интегритет лобисти с федерална регистрация са отговаряли за бюджета на поне 800 комитета за политически действия от 1998 г. насам. Комитетите, чиито бюджет е бил ръководен от лобисти, са изхарчили повече от \$ 525 милиона за въздействие върху политическия процес за същия период.

Могат ли лобистите да пишат закони?

Лобистите могат и понякога пишат закони, в определени случаи от името на членове на Конгреса или техните екипи.

В събота очаквайте продължение – Лобизмът в САЩ, хроника.